

Dones de l'Hospitalet, agents de canvi social

**Conxa Llinàs Carmona
M. Pau Trayner Vilanova
Juana Villazán Povedano**
(Coordinadores)

Dones de l'Hospitalet, agents de canvi social

**Conxa Llinàs Carmona
M. Pau Trayner Vilanova
Juana Villazán Povedano**
(Coordinadores)

col·lecció/4
josefina gómez olivares

ceh
centre d'estudis
de l'hospitalet

© Conxa Llinàs Carmona, M. Pau Trayner Vilanova, Juana Villazán Povedano (Coordinadores)

© Centre d'Estudis de L'Hospitalet
Av. Josep Tarradellas, 44. (Espai Molí). 08901 L'Hospitalet de Llobregat
celh@celh.cat
www.celh.cat

Col·lecció/4 Josefina Gómez Olivares
Primera edició: maig de 2013
ISBN: 978-84-937806-3-0
Dipòsit legal: B-12.285-2013
Correcció: Immaculada Riera i Fonts
Producció: Ambar Comunicació, SL (ambar@periodistes.org)
Disseny de la portada: Creators

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra ha de comptar amb l'autorització escrita dels titulars de la propietat intel·lectual, excepte en el que la llei preveu expressament al respecte. La infracció d'aquests drets pot ser constitutiva de delictes contra la propietat intel·lectual (art. 270 i seg. del Codi penal). Tots els drets reservats.

Sumari

1. Presentació	7
2. UNA MICA D'HISTÒRIA	9
3. DE QUINES DONES PARLEM?	19
4. ASSOCIACIONS DE DONES DE L'HOSPITALET	21
1970: Associació de Dones de Sant Josep. Seu: carrer Galvany ...	21
1973: Grup de Dones de Can Serra	22
1984: Grup de Dones de Santa Eulàlia	35
1988: Associació sociocultural Vivències	40
1992: Associació Eurodona	42
1995: Grup de Dones de la Maredeu de Bellvitge	45
1997: Associació de Vídues	47
1998: Grup de Dones del Centre	50
1998: Grup de Dones del Gornal	54
1999: Fòrum de Dones de l'Hospitalet	60
1999: Vocalia de la Dona de la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de l'Hospitalet	64
2002: Mujeres Pa'lante	65
2002: Associació Cultural Santa Eulàlia 2002	68
2004: ACAF (Associació catalana d'afectats/des de fibromiàlgia, fatiga crònica, síndrome de sensibilitat química múltiple) ..	69
2007: Grup de Dones Collblanc-Torrassa	76
2010: Candel'Hart, Bellvitge	82
2010: Grup de Dones C. Estudis de l' H. TEIXIM EL NOSTRE FUTUR	
2012: Vocalia de Dones Associació Veïns / Veïnes Sant Josep. Seu: carrer Ebre	85
5. TESTIMONIS	105
6. EXPRESSIÓ POÈTICA DE LES DONES	121
7. CONCLUSIONS	127
8. ADRECES DELS GRUPS DE DONES DE L'HOSPITALET	131

3. DE QUINES DONES PARLEM?

Als inicis del segle XXI, les dones de l'Hospitalet són fruit del temps que els ha tocat de viure. La nostra ciutat, durant els anys 1960-1970, va tenir un gran creixement de població a causa de la immigració vinguda de les regions de l'Estat més empobrides, per raons del procés històric i polític endegat a partir del final de la guerra fratricida del 1936 al 1939. La major part de les persones arribades a Catalunya van tenir possibilitats de trobar feina en l'anomenat cinturó de Barcelona. Les immobiliàries aixecaren barris sencers formant les anomenades "ciutats dormitori". A l'Hospitalet, el nucli obrer, concentrat en un principi en els barris de la Torrassa i la Florida, va ser testimoni d'aquest *boom* en la construcció de Bellvitge, el Gornal i Can Serra.

Com és propi d'aquests moviments migratoris, vingueren els joves que més tard van formar les noves famílies hospitalenques. Després de trobar feina, homes i dones van fer els possibles per reunificar la família completa. Aquest fet, que a la nostra ciutat va ser espectacular –el 1960 hi havia 120.000 habitants i el 1981 s'arribava gairebé als 300.000– va donar peu a crear el símbol de *L'Accollidora*, una escultura que representa una dona generosa en record d'uns anys de molt creixement urbà.²³

Les lluites socials i polítiques per poder assolir unes llibertats i uns drets per a tothom es van generalitzar i, a la nostra ciutat, les noves urbanitzacions s'havien fet sense gaires serveis bàsics. Gairebé sense saber-ho, les dones es van trobar immerses en el canvi social que s'anava gestant i, durant la dècada del 1980-1990, crist·litzaren grups de dones que, primer dins les Associacions de Veïns i després amb plena autonomia, descobriren la importància de l'organització per obtenir allò que elles creien que tenien dret a fer.

Després de la primera lluita per la consolidació d'uns espais dignes, i sota la influència dels moviments feministes de la Transició, les

²³ Ubicada a la Rambla Just Oliveres, s'ha convertit en punt de trobada per denunciar la violència contra les dones.

20) DONES DE L'HOSPITALET, AGENTS DE CANVI SOCIAL

dones que havien sortit per solucionar els problemes de salut, escola i urbanisme, ja no volien tornar enrere i feren un pas més vers la reivindicació cultural. Moltes d'elles no havien tingut possibilitats de formació escolar i, ara que els seus fills i filles ja tenien una escola pública de qualitat, s'organitzaren per recuperar o aprendre uns coneixements que la pobresa no els havia deixat assolir. Així, els àmbits culturals es desenvoluparen en el programa d'activitats de molts grups de dones, a tots els barris de la ciutat.

Volem recollir tota aquesta rica experiència d'organització femenina per fer palesa la seva influència sobre la nostra ciutat, perquè moltes vegades és silenciada, altres vegades no és valorada i encara hi ha vegades que no és coneguda. Per tot plegat, us volem donar a conèixer tota la força creadora, de transformació i organització de moltes de les nostres dones de l'Hospitalet. Entre totes, les nascudes aquí i les vingudes de fora, avui, teixim el nostre futur amb joia.

A continuació posarem a les vostres mans tots els fils que sorgeixen de les Associacions que hi ha avui a la nostra ciutat i també aquelles que han aconseguit marcar la història en un temps concret. Teixint aquests fils hem obtingut un immens i bonic tapís, elaborat entre totes, que ara us volem mostrar i que amb gran consciència feminista volem continuar fent per anar construint el nostre futur. El present és d'una riquesa espectacular. El futur l'hem de fer entre totes.